

JMÉNO STUDENTA: *Tomáš Vyrobík*

NÁZEV PRÁCE: *Recentní stržová aktivita ve Stříbrské pahorkatině*

HODNOTIL: doc. RNDr. Karel Šilhán, Ph.D

(Katedra fyzické geografie a geoekologie, Chittussiho 10, Ostrava 710 00)

1. CÍL PRÁCE (jaký byl a do jaké míry byl naplněn)

Cíle práce, tak jak byly definovány autorem (s. 3) byly splněny pouze částečně. Výsledky, týkající se cílů, se v práci sice vyskytují, ovšem jejich věrohodnost není příliš vysoká. Vyplývá to zejména z nedostatečně vysvětlené použité metodiky. Kromě slabšího vysvětlení, je však zcela zásadní, že některé postupy, jak jsou popsány, nejsou standardní a některé navíc špatné. Např. základní dendrochronologický nástroj pro korektní synchronizaci letokruhových sérií tzv. referenční chronologie (křivka), tak jak ji prezentuje autor (s. 13) jistě není skutečnou referenční chronologií. Z křivky jsou jasně patrné trendy, které měly být odstraněny. Zároveň bezrozměrný index (jak o něm píše autor) rozhodně není obsažen v křivce (dle popsaného postupu dvojitě detrendující procedury jsou výsledkem hodnoty oscilující kolem hodnoty 1). V práci se však vyskytuje celá řada takovýchto nepřesností. Proto lze o splnění cílů získáním relevantních dat pochybovat.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita vlastní práce, vhodnost příloh)

Práce obsahuje velké množství metodických nepřesností, se kterými nelze souhlasit. Dendrogeomorfologické metody se nepoužívají k datování bouří, mrazových událostí ani zobrazení vztahu s klimatem. Mezi jednotlivými stromy jsou vždy rozdíly v šířkách letokruhů. Vzestupy a pády civilizací se rozhodně neprojeví v letokruhových sériích. Popis růstových odezev stromů na s. 29 je velmi neobvyklý a ne zcela přesný. Pro větší věrohodnost mohl autor v práci zařadit ukázky typických růstových odezev a demonstrovat jejich porovnání s referenční chronologií. Metoda výpočtu rychlosti rozšiřování strží není dostatečně popsána, nicméně i z uvedeného textu je jasné, že se nejedná o standardní postup a osobně nejsem přesvědčen o jeho správnosti. Dále autor v textu zaměňuje neporovnatelné postupy. Pokud byly takto skutečně realizovány, pak výsledky nemohou být správné. Např. uvádí, že do „vzorku je potřeba alespoň 5 vstupů“. Toto nedává smysl. Autor zde zřejmě zaměnil vyhodnocení disturbovaných vzorků s tvorbou referenční chronologie, při níž se skutečně vychází z minimálního počtu pěti stromů jako hranice její relevantnosti. Další chyba je, že pomocí letokruhů nelze zaznamenat výskyt přivalových dešťů. Lze zaznamenat pouze růstovou odezvu na proces, který byl přivalovým deštěm vyvolán. V tomto ohledu jsou pak výsledky prezentované na obr. 19 nesprávné.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, kvalita citací a používané literatury, grafická úprava)

Formální stránka práce je vyhovující. Práce má standardní strukturu. Grafická úprava je dobrá. V textu se však vyskytuje velmi mnoho nejasných vět s velmi špatnou stylistikou. Zásadní připomínku mám k práci s literaturou. Ačkoli autor zpracovává téma na dendrogeomorfologickou analýzu strží, nevyužil ani jedinou práci, která se tomuto tématu věnuje, ačkoliv jich v posledních letech vyšlo několik desítek. Z této neznalosti pak zřejmě pramení množství odborných chyb,

zmíněných dříve. Místy se v textu objevují artefakty zřejmě špatného překladu anglické literatury. Sesuv půdy v geomorfologické terminologii neexistuje. Některé kapitoly nejsou vzhledem k zaměření práce relevantní (např. 3.5.3.1-3).

4. STRUČNÝ CELKOVÝ KOMENTÁŘ (silné a slabé stránky práce, zdůvodnění hodnocení)

Autor zpracovával zajímavé téma, které je v současnosti velmi aktuální a ve světě je intenzivně řešeno. Poslední roky navíc dochází k výraznému posunu při aplikaci dendrogeomorfologických metod při řešení stržové eroze. Už proto je škoda, že autor veškeré moderní poznatky ve své práci ignoruje, a s relevantními publikacemi prakticky vůbec nepracuje. Nicméně, předložená práce splňuje základní rysy závěrečných prací. Množství zmíněných nedostatků sice kvalitu práce výrazně snižuje, pokud však autor u obhajoby prokáže orientaci v problematice a fundovaně odpoví na následující dotazy, je práce plně obhajitelná.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY URČENÉ K ROZPRAVĚ PŘI OBHAJOBĚ

- Dokáže autor uspokojivě vysvětlit rozdíl mezi dendrogeomorfologií a dendrochronologií?
- Jaké má autor důkazy o tom, že aktivita jím zkoumané strže je skutečně vyvolána klimatickými změnami, tak jak píše v abstraktu?
- Co je to reakční dřevo, a proč ho autor v práci nezmiňuje, ačkoliv na základě popsané situace, by se mělo jednat o jádrovou věc výzkumu.

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

Dobře

V Ostravě 24. 5. 2015

doc. RNDr. Karel Šilhán, Ph.D.

